

با هنرمندان و مسئولین در مراسم تودیع دکتر خاتمی

پس از ده سال خدمت صادقانه و دلسوزانه، حجت الاسلام والمسلمین دکتر سیدمحمد خاتمی از مقام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کناره گرفت. از خبر استعفای این فاضل اندیشمند زمانی مطلع شدیم که صفحات مجله راهی خانه چاپ شده بود. گرچه زبان و قلم از شرح و بیان خدمات با ارزش دکتر خاتمی در راه نشر و اعتلای فرهنگ اصیل اسلامی در سراسر کشور و در سطح بین المللی قاصر است، اما می توان با ذکر اندکی از خدمات فرهنگی این مرد بزرگ، پنجره ای به سوی مزرع سبز فرهنگ گشود.

به منظور تجلیل و قدردانی از خدمات فرهنگی و زحمات چندین ساله حجت الاسلام والمسلمین سیدمحمد خاتمی، مراسم تودיעی با شرکت صدها تن از اندیشمندان، هنرمندان و دست اندرکاران امور فرهنگی و هنری کشور در محل تالار وحدت برگزار شد. در این مراسم، معاون حقوقی و پارلمانی رئیس جمهور، وزیران فرهنگ و آموزش عالی، آموزش و پرورش، بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی و سرپرست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، علما و روحانیون، مسئولان فرهنگی و هنری و هنرمندان کشور حضور داشتند. آنچه که در پی می آید شمه ای از سخنان هر یک از مسئولین و هنرمندان در باره خدمات ده ساله دکتر خاتمی و سجایای اخلاقی ایشان است.

آقای مسجد جامع، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی:

بسم الله الرحمن الرحيم

این مجلس نه تنها برای تودیع با حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر خاتمی که نیز برای تقدیر از زحمات و خدمات ارزنده این شخصیت ممتاز و روحانی عالیهقدر به فرهنگ و هنر کشورمان در طی حدود ده سال دوره وزارت ایشان برپا شده است...

جامعیت فرهنگی آقای خاتمی بعنوان يك روحانی

درس خوانده و نیز يك تحصیلکرده دانشگاه و آشنا با فرهنگ و تمدن جدید، ذکاوت و فراست و صراحت و در عین حال سماحت طبع و سعه صدر و حجت ایشان، خوش فکری و خوش بینی و خوش قلمی و مواردی دیگر از این دست، از جمله جلوه های بارز و آشنا در شخصیت آقای خاتمی است. اما اجتناب ایشان از تظاهر و خودنمایی موجب شده است که میزان تقدیر آقای خاتمی به احکام و آداب دینی و التزام جدی ایشان به عمل به واجبات و خصوصاً مراقبت شان در رعایت مستحبات و در يك کلام تقوا و زی طلیگی ایشان، همچنین تعهد تام ایشان به انقلاب اسلامی و پایبندی اکید به جمهوری اسلامی و بویژه ارادت و اخلاص ایشان به امام راحل رضوان الله تعالی علیه و مقام معظم رهبری مدظله العالی چنانکه باید شناخته نشود و حتی مناسفانه بعضاً مورد تردید و تخطئه قرار گیرد... اهم اقدامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جهت قانونمند کردن فعالیتها، و تثبیت سیاستهای فرهنگی و هنری کشور از يك سو سازماندهی تشکیلاتی و راه اندازی برتامه های فرهنگی و هنری و وزارتخانه و سایر مراکز ذریطه از سوی دیگر، بطور کلی و فهرست وار عبارتند از:

- ۱- تهیه و تدوین لایحه اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به تصویب رساندن آن.
 - ۲- تلاش پیگیر در جهت تدوین و تصویب سیاستهای فرهنگی کشور «این سیاستها اخیراً به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است».
 - ۳- تدوین و به تصویب رساندن ضوابط و چهارچوبهای لازم برای فعالیت قانونی مطبوعات.
 - ۴- تدوین و به تصویب رساندن ضوابط نشر کتاب.
 - ۵- تدوین و به تصویب رساندن قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی.
 - ۶- تاسیس و تشکیل سازمان مدارك فرهنگی انقلاب اسلامی.
 - ۷- تاسیس و تشکیل شورای فرهنگ عمومی.
 - ۸- تاسیس و تشکیل دبیرخانه شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی در خارج از کشور
 - ۹- تاسیس و تشکیل دبیرخانه هیات نظارت بر مراکز فرهنگی و هنری.
 - ۱۰- تشکیل شورای عالی جهانگردی.
 - ۱۱- تاسیس و تشکیل تعداد زیادی سازمان و مراکز وابسته فرهنگی و هنری در داخل و خارج کشور.
 - ۱۲- انعقاد موافقتنامه ها و برقراری روابط فرهنگی و هنری با بسیاری از کشورها.
 - ۱۳- برگزاری نمایشگاهها، جشنواره ها، سمینارها، کنگره های متعدد فرهنگی و هنری در داخل و خارج کشور.
 - ۱۴- ایفای نقش فعال فرهنگی در منطقه پس از اضمحلال اتحاد جماهیر شوروی سابق و تلاش در جهت القای فرهنگ اسلامی و بومی در جمهوریهای مستقل آسیای میانه و قفقاز.
 - ۱۵- و بالاخره تربیت نیروهای فرهنگی و هنری کارآمد از طریق راه اندازی مراکز آموزشی فرهنگی و هنری...
- توسعه فرهنگ مکتوب، علیرغم مشکلاتی که

دست اندرکاران تولید و نشر کتاب با آن روبرو بوده اند و بسیاری از آن مشکلات همچنان گریبانگیر این بخش است بسیار مطلوب بوده است، تعداد کل کتب منتشره اعم از تالیف و ترجمه از رقم ۱۵۰۰ عنوان در سال ۱۳۶۰ به رقم ۸۶۰۰ عنوان در سال ۱۳۷۰ رسیده است، یعنی در طول یک دوره ده ساله تعداد عناوین کتب منتشره حدوداً ۶ برابر شده است... تعداد کتابخانه‌های عمومی در سطح کشور از رقم ۴۱۵ واحد در سال ۱۳۶۰ به رقم ۵۵۰ واحد در سال ۱۳۷۰ رسیده است، تعداد مراجعین به کتابخانه‌های عمومی در سال ۱۳۶۰ حدود چهارمیلیون نفر بوده است که در سال ۷۰ این رقم به ۱۴ میلیون نفر رسیده است. در زمینه تولید فیلم و سایر امور سینمایی کشور نیز تحولات بسیاری صورت گرفته...

حمایت از سینمای جنگی یکی از مهمترین سیاستهای امور سینمایی بوده است و تاکنون ۴۰ فیلم جنگی ساخته شده که بیش از نیمی از آنها با حمایت مستقیم مادی و اجرایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بوده است... در زمینه موسیقی همگام با طرد موسیقی منحرف گذشته بهترین آثار متناسب با ادبیات و عرفان اسلامی خلق شده است... گسترش پوشش مطبوعاتی در جامعه بعنوان یکی از ابزارهای مهم آگاهی دهنده در این سالها با جدیت دنبال شد. هم اکنون ۵۰۱ نشریه در کل کشور منتشر میشود.

در حالی که در سال ۱۳۶۱ حدود ۱۰۰ نشریه در ایران منتشر می شد و وضعیت قانونی بسیاری از آنها نیز نامشخص بود. عناوین روزنامه‌ها به ۱۸ عنوان، یعنی دوبرابر و تیراز آنها نیز به بیش از یک میلیون نسخه در روز رسیده است، که نسبت به سال ۱۳۶۳ دو برابر شده است در حال حاضر در تهران یازده روزنامه سراسری چاپ و منتشر می شود... همچنین ضمن عرض خیرمقدم صمیمانه به برادر محترم جناب آقای دکتر لاریجانی، سرپرست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، امیدواریم اقدامات جناب آقای لاریجانی در اداره و اعتلای امور فرهنگی و هنری کشور بیش از پیش موفق بوده و مورد تأییدات الهی و توجهات خاصه حضرت ولی عصر (عج) قرار گیرد.

دکتر گودرز افتخار چهرمی، نماینده مدیران مستول مطبوعات:

...اما این جلسه به مناسبت تودیع برادر بزرگوار و عزیز حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر خاتمی از طرف معاونین، مشاورین و مدیران وزارت ارشاد اسلامی تشکیل یافته است. برادرمان جناب آقای خاتمی که برخاسته از حوزه و دانشگاه اند، در دوره ای حساس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را تصدی کردند شخصیت والای ایشان چه از نظر اخلاقی و چه از لحاظ علمی و فرهنگی برکسی پوشیده نیست ایشان که انسانی منزه و وارسته اند، در طول خدمت خود تلاش و کوشش فراوانی برای حاکمیت فرهنگ اسلامی در جامعه و برقراری حکومت قانون بر عرصه فرهنگ و مطبوعات

تنها جایگاه شایسته ای در سرزمین ما یافته است، بلکه در سطح جهان سزاوار تحسین و تمجید جهانیان شده است... بی تردید آیندگان هرگز سهم ماندگار و جاودانه شما را در اعتلای هنر ایران از یاد نخواهند برد اجر شما با خدا. دعای همه دوستداران هنر بدرقه راه شما. راهی که راه حقیقت است، راه راستی عدالت و انصاف.

دکتر سیدجعفر شهیدی، استاد دانشگاه تهران:

بسم الله الرحمن الرحيم

مدتی با خود می اندیشیدم که مرا چرا برای تصدیق آقایان محترم دعوت کردند، نه نویسنده ام، نه هنرمندم، نه روزنامه نگارم و تازه اگر آنها مراد یکی از این دسته‌ها به حساب بیآورند چون نمایندگی از طرف آنها دارم که بیایند مصدع اوقات این جمع محترم باشم. ولی به یاد نکته‌ای افتادم که مرحوم مخبرالسلطنه هدایت در کتاب خاطرات و خاطراتش به مناسبتی ذکر می کند می گوید موی سپید و روی سیاه گاهی تکلیفهایی را بر عهده انسان می گذارد که گمان می کنم مصدع شدن بنده بر این مجلس یکی از مصداقهای همان قسمت باشد. به هر حال، بنده از

نخستین سال انتخاب کتاب، خدمت جناب آقای دکتر خاتمی رسیدم و با ایشان آشنا شدم. گذشته از حضور در مراسم همه ساله شرکت در شورای گسترش زبان فارسی در خارج از کشور و شرکت در انجمن کتابخانه‌ها هم سبب می شد که من بیشتر ایشان را زیارت کنم. در طول این مدت، آنچه که از جناب آقای خاتمی دیدم حسن رأی بود، سلیقه خوب، تقوا، صحت عمل وارسته، اینها را من لمس کردم از ایشان و

نمی خواهم شهادت بدهم چیزی را که ندیده‌ام البته از پدری چنان بزرگوار و خاندانی چنان محترم هم بایستی چنین فرزند برومندی تحویل اجتماع بشود. خداوند ایشان را به سلامت بدارد. من بارها به ایشان می گفتم تکلیف بزرگی بر عهده گرفته اید و مسئولیت بسیار گسترده‌ای، ایشان می گفتند از زاهد شب زنده داری که سحرگاهان به درگاه خدا استغاثه می کند، گاه هنرمندی که روی صحنه می رود و وظیفه‌ای را که بر عهده اش داده اند انجام می دهد از آن کسی که بر سحر ماه رمضان دعای ابوحمزه را قرائت می کند تا آنکه تصنیف گل آمد بهار آمد را می خواند. از تفسیر ابوالفتح رازی تا رساله دلگشای عبیدزاکانی. از کسی که می رود مقرب الی الله. حج خانه خدا را ادا کند تا فرنگی که می آید بازار وکیل شیراز را در شیراز ببیند اینها همه زیرپوشش وزارت شماسنت و ببینید مسئولیت چنین گسترده و قضائی چنین وسیعی را اداره کردن و رعایت عدالت ولو به طور نسبی نمودن و حق هر کسی را تا آنجا که مستحق آن هست ادا کردن چقدر دشوار است. و باید بگویم جناب آقای خاتمی در طول این ده سال واقعا این حق را آنطوری که می توانستند، به آن اندازه که شایسته بود و از عهده ایشان برمی آمد به طور خوبی انجام داده. من

داشته اند. حدت ذهن و حسن نظر سلیقه‌ای که بر مسائل فرهنگی دارند از ایشان چهره‌ای ماندگار در تاریخ فرهنگ کشور ساخته است و اکنون که وزارت ارشاد را ترک می کنند خاطره ای خوش و گرانقدر از خود به جای می گذارند. توفیق ایشان را بر همه امور و برای همیشه از خداوند تعالی مسئلت می نمایم...

جمشید مشایخی، هنرمند تئاتر و سینما:

...استاد بزرگوار این بنده کمترین به عنوان خادمی که سالها در صحنه تئاتر و سینمای ایران عمر گذرانده، مراتب سپاسگزاری خود را از سالها خدمات ارزنده و پشتیبانیهای بی دریغ شما، یار و حامی دلسوخته و ازاددل خدمتتان ابراز می دارم.

تردید نیست که آن جناب در شرایطی دل و جان خدمت به هنر این سرزمین سپردید که سینما و تئاتر ایران همانند سایر رشته‌های هنری نیازمند حمایت قاطع و یابوری صاحب‌دل و عارفی چون شما دارد. خوشا به سعادتتان که در سایه لطف الهی آن چنان شایستگی و لیاقتی در راه پیشبرد هنر و مقام و منزلت هنرمند از خود نشان دادید که به طور مثال امروز سینمای ایران نه

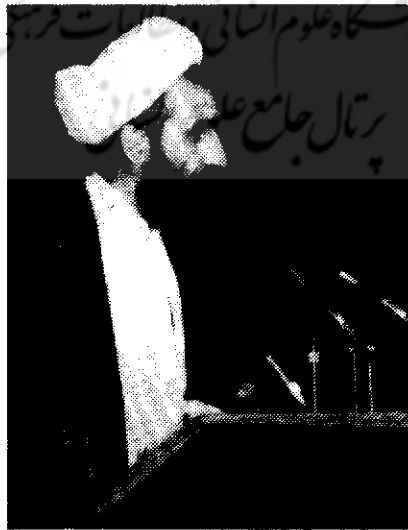
...خاتمی فرزند صالحی از حوزه علمیه قم است. او با شناختن تلقی های مختلف اسلامی از مباحث هنری و فرهنگی آگاهانه راه امام را برگزید. نظر امام در این وادی عرضه کننده زیبایی های اسلام بود. بی شک آنها که از اسلام جز نمی، ترمز و تحریم نمی شناسند. چنین سیاستی را نمی پسندند و آن را خلاف اسلام می نمایند. متأسفانه ما هنوز از خم اول کوچه بلوغ علمی نگذشته ایم تا بدانیم اسلام در نظر خلاصه نمی شود. آراء دیگری هم هست که صاحبان آنها به اندازه ما متشرع اند... اگر از یاد نبرده باشیم آزادی یکی از سه شعار محوری انقلاب شکوهمند اسلامی ما بود. اسلام عزیز که در جوهره خود برای رفع اغلال و رهایی انسان از جهل و جمود و خرافه آمده است بزرگترین مبشر و مروج آزادی و کرامت انسان است. عرصه اندیشه، فرهنگ، هنر و قلم اصلی ترین خاستگاه و برترین جلوه گاه این نعمت الهی است. بالیدن، شکوفایی و رشد پیشرفت تفکر، علم و هنر همواره بالدار آزادی بوده و خواهد بود. نام خاتمی همیشه یادآور آزادی و قلم خواهد بود و دوران وزارت او به لحاظ آزادیهای مشروع از نقاط مباحثات جمهوری اسلامی است. ضعف خودی را با بستن دهان و پای رقیب جبران کردن ناجوانمردی است و نویسندگان و هنرمندان مسلمان هم تنها در فضای آزاد می توانند قوت تفکر و زیبایی آرمان خود را طرح کرده و به بهترین وجه از آن دفاع کنند. اسلام ناب محتاج سانسور و محدودیت آزادی های مشروع نبوده و نیست. آنان که در آن، اندیشه خویش را به بیرون راندن دگراندیشان با استفاده از وسایل غیرمنطقی استوار نموده اند به قوت تفکر و اتقان منطق خویش مشکوکند. و این اسلام ناب نیست... قدردانی و حمایت از خاتمی در سیاست های فرهنگی و هنری اش در سه ضلع اسلام امام، آزادی و قانون به معنای صحه گذاشتن بر تمام جزئیات اجرایی وزارتخانه نیست اما در مجموع با توجه به واقعیت های موجود جامعه خاتمی را وزیری موفق، خدمتگزار صریح برای نظام اسلامی و یابوری مخلص برای ارزشهای انقلاب ارزیابی می کنیم... نسل جوان ما امروز در برابر تغییر برخی سیاست های اصلی که از ارکان هویت او بوده است با خلاه فرهنگی و بحران هویت دست به گریبان است. و در این برزخ، ویروسهای فرهنگ غربی به سادگی اثر می کند. دست به دامان تهدید مجازات شدن راه حل مشکلات فرهنگی نیست و ارمغانی جز خودسانسوری نخواهد داشت بلکه اندیشه را با اندیشه، هنر را با هنر و فرهنگ را با قوت فرهنگی باید پاسخ داد.

ابراهیم حاتمی کیا، کارگردان نسل انقلاب:

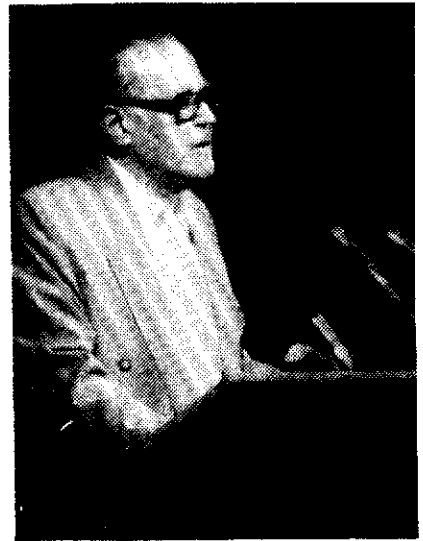
بسم رب الشاکرین به نام او که دوستدار قدرشناسان است و نیکی را عرصه آزمون ایثار نوع بشری قرار داده است. مجلس حاضر در مقام بدرقه عزیزی و طبعاً استقبال از گرامی برادر دیگر است که زین پس بار سنگین علم این جهاد

...بنده به اتفاق یاران همدل و همراه، همواره نگران نسل جوان و استعداد های پرشکوه و توانمند این نسل بوده و هستیم. در این اواخر در سالهای اخیر متوجه شدیم که در ارشاد تحولاتی و برنامه هایی وجود دارد و با همگامی و همراهی در این برنامه ها شرکت کردیم و تمام آرمانهایی را که در ذهنمان داشتیم در این وزارت یافتیم. اینجا از طرف خودم وظیفه می دانم و همینطور از طرف دوستانی که همواره در کنار ما بار تصویری انقلاب را سعی می کردند با توان و تجربه اندکی که داشته اند، به دوش بکشند، از ایشان و یارانشان تشکر کنیم اول و دوم از جناب آقای لاریجانی که تصدی مسئولیت مهمی را به عهده گرفته اند بخواهیم و امیدوار باشیم که این جریاناتی را که با جدیت و توان فوق العاده و برنامه ریزی منظمی در زمینه هنرهای تجسمی شروع شده بود انشاء الله که مداوم پیدا بنماید.

حجت الاسلام درایتی: نماینده جمعی از طلاب حوزه علمیه قم

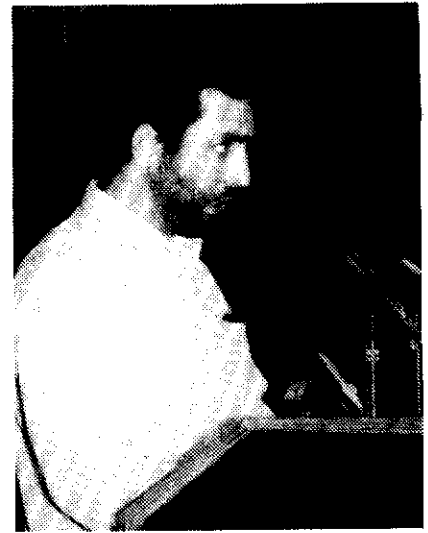
نمی خواهم دلیلی برای صحت گفته خودم از این طرف و از آن طرف بیاورم دلیل آن را در همین جا و در همین جمع می بینم و شما هم می بینید. یک داستانی برایتان بگویم تقریباً سی و پنج سال، چهل سال پیش بود. من جوان بودم. یکی از مشهد آمده بود، می گفت، رفتم مسجد گوهرشاد، می خواستم پشت سر مرحوم حاج علی اکبر نهایندی نماز بخوانم مرحوم حاج علی اکبر از ائمه جماعتی بود که مقدسان مشهد برایش سر و دست می شکستند به قول معروف از اینکه نمازشان را پشت سر او بخوانند، اولین باری که این جماعت را دیدم و سوسه ای بر من آمد رفتم پیش ایشان؛ گفتم حاج آقا من از کجا بدانم که شما عادلید تا به شما اقتداء کنم. دستش را به این صف دراز کرد، گفت: بیهوده سخن به این دراز... زنی نبود. و آن صف طولانی جماعت را نشان داده حالا بیهوده سخن باید گفت به این پهنی و به این درازی نبود! حضور این جمع که از طبقات مختلف تشکیل شده وقتی هم آمدند در این مجلس حاضر شدند که آقای خاتمی می خواهند وزارتخانه را تودیع بکنند نشان می دهد که از صمیم قلب اینها نسبت به آقای خاتمی حق گزار هستند.

از خداوند تعال سلامت ایشان را می خواهم و راستی هم به ایشان تبریک می گویم که این کار از گردن خودشان باز کردند تا استراحت کنند. البته از جناب آقای لاریجانی هم که دل به دریا زدند و این مسئولیت را عهده دار شده اند نیز تهنیت می گویم.

آقای ناصر پلنگی نقاش عصر انقلاب:

بسم الله الرحمن الرحيم با عرض سلام خدمت حضار گرامی و عرض ادب خدمت آقای سید محمد خاتمی من آغاز می کنم از شعر حافظ که گفت:

منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن منم که دیده نیالوده ام به بد دیدن وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم که در طریقت ما خطاست رنجیدن

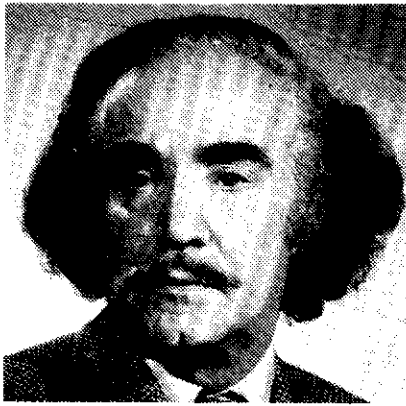
فرهنگی را به دوش خواهد کشید.

آن زمان که امام راحل‌مان سفر ابدی خویش را آغازیدن نمود، دنیا بر سرمان خراب آمد. آنگونه که پنداشتیم به آخر رسیده است. حتی اشکها و سوگواریهای مقام معظم رهبری بیش از آنکه تسلی بخش جانمان باشد پندارمان را بیشتر قرین یقین نمود. لیک طولی نکشید که دیگر بار چرخ هستی را در گردش یافتیم و باز بر باورمان نشست، آنکه باقی است اوست و هم اوست که چشمه جوشان هستی است و بس. پس تلاشی دوباره آغاز شد و این بار نه خود امام که روح بر عظمتش را بر اعمال و کردارمان ناظر یافتیم. پس کوشیدنی دوچندان در پیش گرفتیم، همانگونه که او می‌خواست، البته هرکس به قدر زعم و دریافت و اخلاص خویش. چه او تاثیر ادبی‌اش را در اعماق جانهایمان به جا گذارده بود. حال خود باشد یا نباشد. ولی با این همه هیچگاه نتوانستیم درد جانگناه فقدانش را پنهان سازیم. راستی اساسا چه نیازی به کتمان است. چرا نباید در فراق او اشک بریزیم. که دشمن شاد نشویم که چون چشمان ما محرم به سوی ماست حفظ ظاهر نمائیم ای اف بر این ظواهر، اف بر این دنیا و دنیاداری که نامش را به غلط مصطلح سیاست گذارده اند و لازمه‌اش انکار حقیقت است و ای بر ما اگر به حذف اشتراك بر لفظ معنی، سیاست را نیز همان بدانیم که دنیاپرستان همه تاریخ قائل اند. همانها که عادت سوءمان دادند تا توجه به دنیا را تعارض با دین بخوانیم و سیاسگزاری بنده را متضمن غضب خدا بدانیم و جاهلانه دین و دنیا و خدا را در عرض هم در کفه يك ترازو قرار دهیم. ترازوی شرك. حال آنکه رمز پیروزی اسلام ناب همانا همسویی و هم‌راستایی این هردو معنا است و ما بنده آن حقیقتیم که می‌فرماید:

من لم یسکر المخلوق لم یسکر الخالق. مجلس، مجلس تودیع یکی از فرزندان امام است که دهسال کشتی طوفانزده فرهنگ و هنر اسلامی این مرز و بوم را ناخدایی کرد که صد البته اینک ثمره‌اش بر خاص و عام عیان و مبرهن است در محدوده عرصه سینما که این حقیر جزئی از پیکره آن هستم، ذکر همین نکته کافی است که پراهمیت‌ترین دستاورد دوران سرشار از موفقیت ایشان تقدیم يك نسل فیلمساز جوان، پرشور، فعال و امیدوار متبحر و متعهد به ارزشهای انسانی و

اسلامی به تاریخ سینمای این مرز و بوم است که اگر قابل باشم، نفس حضور این حقیر در این جایگاه خود گواه این مدعاست. باشد تا شاید کج اندیشان و تنگ نظرانی که بر همه چیز و همه کس رنگ سیاسی می‌زنند و تمام پدیده‌ها را در قالبهای ذهنی پیش ساخته خویش جای می‌دهند و حقیقت هر محبت و دوستی را که از صفات باری تعالی است منوط و قائم به وجود کینه و بغض می‌دانند، درس بگیرند و اینک که حجاب شیبه و قدرت طلبی برجیده شده، به چشم بصیرت خدمات ایشان را بنگرند و دست از لجاج بردارند که اگر چنین نشود عرصه کار و فعالیت برای هر صاحب‌دل و متعهدی تنگ خواهد بود.

آن سفر کرده که صد قافله دل هم‌ره اوست
هر کجا هست خدا یا به سلامت دارش
والسلام

رسام عرب زاده استاد قدیمی صنعت فرش:

... ما نتوانستیم از آقای خاتمی خیلی پذیرایی کنیم، الان که از جمع ما دور می‌شوند تازه می‌فهمیم که چه گذشته و چقدر ما می‌بایستی از این شخصیت قدرانی می‌کردیم.

بدین وسیله از طرف همه هنرمندانی که به سن و سال ما رسیده‌اند و پنجاه سال در این مملکت منتظر محبت‌ها بوده‌اند (ده سال به این طرف شده باقی نبوده است. به مولا من این را حقیقت عرض می‌کنم) فقط تشکر می‌کنم.

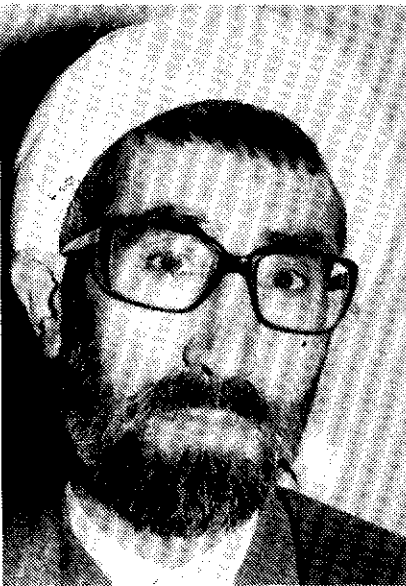
والسلام

خانم گوهر الشریعه دست‌غیب: نماینده سه دوره مجلس

زمانی که ایشان به مجلس آمدند، به عنوان نماینده در همان روزهای اول واقعا چهره ایشان درخشید و صداقت گفتار و کلام و بیان و رفتار ایشان موجب شد که وظایف سنگینی را به دوش ایشان بگذارد و همین خلوص و اخلاص در راه حق و انقلاب اسلامی و ارادت تام و تمامی که به حضرت امام داشتند، مسلما راهگشای راهشان بود و همان طوری که برادران عنوان کردند خداوند این فرقان را هم به ایشان عطا کرد.

در زمانی که به سمت وزارت رسید توانستند تا حدود زیادی حصارهای جهل و خرافه را بشکنند، یعنی همان چیزی که حضرت امام فریاد برآوردند و بارها مخصوصا در سالهای اخیر این مطلب را عنوان کردند و از دلی پر درد این وضع را به مردم بیان کردند، مخصوصا مبارزه با تحجرگرایی و متحجرین که بزرگترین آفت نظام جمهوری اسلامی بوده و خواهد بود، برای آنهایی که در آینده می‌خواهند در این سمت و در این وزارتخانه و با این گستردگی کار سر و کار داشته باشند خود عبرتی است که امیدواریم خداوند به آنها هم توفیق عنایت کند که بتوانند به دنبال همین حرکت این خلاقیتها و استعدادها را بشناسند و فضا را باز کنند برای فرهنگ اسلامی و از آن طریق هم بتوانند جلوی تحجرگرایان و متحجرین را بگیرند. بحمد...

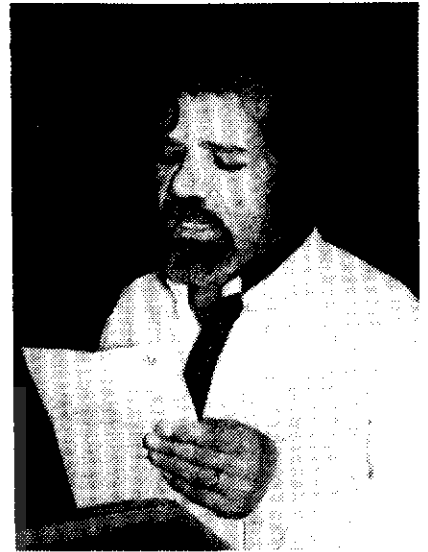

حجت الاسلام دکتر احمدی عضو شورای انقلاب فرهنگی:

... جناب آقای خاتمی واقعا يك بنای بسیار عظیمی را پی‌ریزی کردند یعنی زحمتی کشیدند که برادر عزیزمان جناب آقای لاریجانی باید توجه داشته باشند که این زحمات آسان بدست نیامده.

گویند سنگ لعل شود در مقام صبر
آری شود، ولی به خون جگر شود

واقعا با خون دل، يك روحانی با افراد گوناگون هنرمند که ملاحظه هم می فرمائید درین جا چگونه باید کار بکند که این جور ابراز احساسات صادقانه و سلیم برای او انجام بگیرد. در داخل کشور و در خارج کشور با يك اصالت و متانتی زحمتی کشیدند و این پی عظیم را، این پی مستحکم را برای این بنای عظیم ریخته اند. از فراز و نشیبها و کورانهای بسیار دشوار و صعب العبور گذشته اند تا به اینجا رسیده اند.

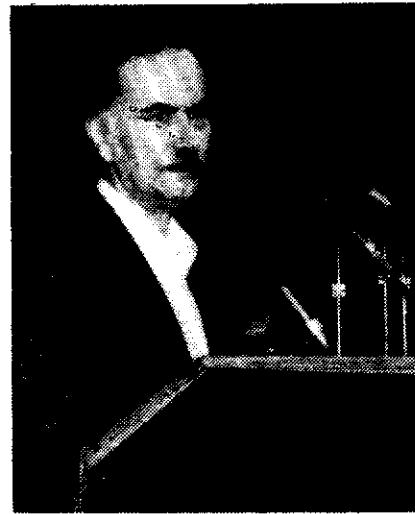
سیدجلال ذوالقنون، استاد سه تار

بسم الله الرحمن الرحيم البته جای آن داشت که همکاران و یاران دیگری از جامعه موسیقی در این مکان شریف حضور می یافتند و سپس خود را از سالها تلاش و زحمت خستگی ناپذیر فردی فرزانه و دانشمندی فرهیخته در عرصه های مختلف فرهنگ و هنر کشور از جمله هنر موسیقی ابراز می داشتند. حال که قرعه به نام این حقیر زده شد با عرض پوزش لطفانی مصدع می شوم.

موسیقی به عنوان یکی از ظریفترین و حساس ترین هنرهای بشری هر روز، در دامنه های مختلف نیاز به حمایت های معنوی اندیشمندانی دارد که در صورت هرگونه مشکل بتواند به اتکاء دانش و علم و شناخت آنان از ورطه های تزلزل و فروریختگی به سلامت عبور کند. این افتخار بر موسیقی کشور بوده است که حضور عزیزی با پشتکار بتواند خود را از دیار تزلزل و ابتذال به وادی امن و سلامت برساند. هر چند تمام این همت ها به پشتوانه عظیم متفکری بزرگ چون حضرت امام خمینی سلام... علیه که جهان اندیشه کنونی را دگرگون ساخت شکل گرفت، اما نمی توان از زحمات و بردباری و تحمل مشکلات جناب آقای دکتر خاتمی که توانست این عرصه را برای موسیقی دانان کشور هموار سازد فراموش کرد.

امیدواریم که انشاء... مسئولین جدید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این سنگر بسیار حساس موفق و راه ایشان را تداوم بخشند و جناب آقای دکتر خاتمی نیز در هر سنگر دیگری که حضور دارند یقیناً خدمت به فرهنگ و هنر این مرز و بوم را هم چون

گذشته سرلوحه برنامه های خویش قرار داده و جامعه فرهنگی کشور را از وجود خویش منتهم سازند. انشاء...

کیومرث صابری «گل آقا»:

... علت حضور بنده در اینجا بیشتر برای بیان این نکته است که ۸۵ شماره از مجله گل آقا خوب یا بد در حمایت مستقیم آقای خاتمی فرهنگ دوست و فرهنگ شناس منتشر شده، ما از اینکه يك وزیر حامی را از دست می دهیم خیلی نگران نیستیم چون ایشان را به عنوان يك مشوق و يك حامی همیشه در کنار خودمان خواهیم داشت.

من البته چند سالی هم در وزارت ارشاد کار کرده ام. اما به آن عنوان نه، ولی به عنوان گل آقا عرض می کنم که اگر این شهادت را به عنوان يك روزنامه نگار و يك طنزپرداز در اینجا ندهم، بخشی از تکالیفم را انجام نداده ام و آن فرهنگ شناسی، فرهنگ پروری و طنز فقهی و حمایت بی دریغی بوده که آقای خاتمی در طول دوران وزارتشان از گل آقا کرده اند و من از ایشان به عنوان گل آقا تشکر می کنم.

... اما آن نگرانی که من در اول اشاره کردم این است، من به ایشان پذیرفتن این مسئولیت بزرگ را که واقعا شهادت می خواهد تبریک عرض می کنم. فقط نگرانی که دارم مثل نگرانی يك برادر است. و آن نگرانی این است:

... این دوره تمام می شود. در مجلس تودیع ایشان آیا با همین اخلاص که در مورد آقای خاتمی مشاهده کردیم شرکت خواهند کرد؟ من امیدوارم که این جوری بشود.

آقای عطاءالله مهاجرانی، معاون حقوقی و پارلمانی رئیس جمهور:

عاشقان را شادمان یا غم اوست دسترنج و اجرت خدمت هم اوست

غیر معشوق از تماشا سبای بود عشق نبود سرز سودایی بود با عرض ادب و احترام خدمت سرور عزیز جناب آقای خاتمی که بنده از نخستین سال مجلس اول افتخار ارادت و آشنایی و درك محضر مبارک و صمیمانه ایشان را داشته ام و همینطور حدود هفت سال در کابینه از مجالست و صفا و معنویت و دانش و اندیشه عمیق و زبان گویای ایشان بهره مند بوده ام. این مجلس را که مجلس تقدیر و تحسین نسبت به تلاش، نسبت به اندیشه، نسبت به دانش، نسبت به پاسداری متعهدانه و مخلصانه از آزادی اندیشه، آزادی قلم و آزادی زبان هست برای نظام جمهوری اسلامی مبارک می دانم.

بی اغراق این نخستین بار هست در تاریخ جمهوری اسلامی که اینگونه هنرمندان کشور، صاحب نظران، فرهنگیان، برای بزرگداشت شخصیت علمی، فرهنگی، هنری و نقشی که يك وزیر محبوب در دوران ده سال خدمت صادقانه خودش داشته، جمع شده اند و با زبان و حضور خودمان، با زبان گویای نمایندگان که از حوزه ها و عرصه های مختلف هنرآمدند و صفا و معنویت و انصاف خودشان را نشان دادند، همه ما قدرشناس جناب آقای خاتمی هستیم، این سالهای نسبتاً طولانی آشنایی و ارادت من خدمت جناب آقای خاتمی این درس ماندنی و عزیز را برای خودمان داشته است که جناب آقای خاتمی هنر انسان بودن را به ما آموختند. همه هنرها در خدمت هنر انسان بودن هست، نقاشان، هنرپیشه ها، موسیقی دانها، شعرا، همه و همه تمامی هنرها وقتی ارزش پیدا خواهد کرد که در خدمت انسان بودن باشد و ما این هنر را به تمامه از شخصیت شریف و عزیز ایشان دریافتیم و بنده اعتقاد دارم که جناب آقای خاتمی از جمله مدیران مسئولینی بودند که قبای وزارت در قامت ایشان کوتاه بود، قامتی بلندتر از وزارت، و ما وزرانی از این قبیل در کابینه بسیار نداشتیم و بسیار هم نخواهیم داشت. این شخصیت، شخصیتی است که بنده به احتمال بسیار و به ظن قوی اعتقاد دارم و امید دارم که وقتی این قبای وزارت از دوش ایشان برداشته شد، ما شاهد پرواز بلندتر و نقش عمیق و مؤثر ایشان در فضای اندیشه و هنر اسلامی خواهیم بود که به گمانم تلاش در آن عرصه کمتر از تلاش در حوزه وزارت و مسئولیتهای سیاسی نخواهد بود.

سیاستمداران، مهمانان تاریخ هستند و متفکران و هنرمندان میزبانان تاریخ، چه بسیار سیاستمدارانی که رفتند و نامی از آنها نمانده و چه معدود هنرمندانی که امروز هم با زندگی و اندیشه و کار آنها آشنا هستیم. هیچکس به یاد نمی آورد که هنرمندانی بزرگ، شاعران بزرگ در زمان کدام سلطان زندگی می کردند، در زمان کدام وزیر زندگی می کردند، اما شخصیت آنها و نقش آنها به دوره هایی از تاریخ، فرهنگ و اندیشه ما رونق داده است.

بنده آرزوی توفیق و سعادت و عظمت می کنم برای شخصیت عزیز جناب آقای خاتمی و امیدوار هستم برادر عزیز گرانمایه و متفکر ما جناب آقای لاریجانی که این مسئولیت خطیر را با بزرگواری پذیرفته اند بتوانند این راه سخت، دشوار و پیچیده را برای زیبایی نشان دادن چهره اسلام عزیز به خوبی طی بکنند. به یاد بیآوریم آخرین جمله ای که حضرت علامه طباطبایی در آخرین مصاحبه ای که با سیمای

بزرگ زمانی برای متفکرین غرب حاصل شد که خودشان را از عرصه زندگی متعارف شلوغ و پر زرق و برق غربی نجات دادند و کنار کشانند.

همه سخن در همین است که امروز عرصه انقلاب اسلامی آزادی تفکر و اندیشه را برای همه ما بوجود آورده.

اهل قلم، هنرمندان آثار خودشان را به ظهور رسانند. ما چگونه می‌خواهیم جامعه‌مان را هدایت کنیم. می‌خواهیم بستری در جامعه ایجاد کنیم که همه افکار، همه جوانها، همه افراد بتوانند تمام لحظاتشان را لحظات تأمل و تفکر صحیح داشته باشند یا می‌خواهیم بستری ایجاد کنیم که یک فرد برای یک لحظه اندیشیدن، عزلت اختیار کند. سنت تفکر اسلامی و سنت فکری ایرانی ما این گونه بوده. صیغه ادبیات ما این چنین بوده که افکاری بسیار عالی و متعالی در صحنه ادبیات به ظهور رسانند. بستری به وجود آوردند که بشریت را از این آغستگی به امور مادی و کثرات دنیوی نجات بدهد و این بزرگترین هدیه‌ای است که اسلام و ایران به بشریت عطا می‌کند. واقعا علمای ما، بزرگان ما، اندیشمندان ما، اهل قلم ما، هنرمندان ما در گذشته این چنین بوده‌اند و امروز هم به‌داز انقلاب نشان دادند که این راه را می‌پیمایند و این آزادی بر شما مبارک باشد.

امیدواریم که در سایه رهبری‌های داهیانه مقام معظم رهبری که انعکاسی است از افکار عالی و بلند امام راحل‌مان بتوانیم راه تکامل فرهنگی این جامعه را هموار کنیم.

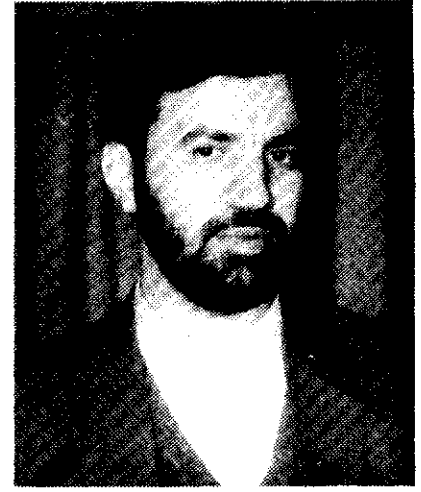
باز هم من از خدمات استاد بزرگوار، دانشمند فرزانه، روحانی روشنفکر و آزاداندیش جناب آقای دکتر خاتمی که در سالیان درازی که مسند وزارت ارشاد را برعهده داشتند تشکر می‌کنم و امیدوارم که همیشه دست پر قبض ایشان بر سر ما وجود داشته باشد و بتوانیم از راهنمایی‌های ایشان استفاده ببریم. والسلام

آن زحماتی که ایشان برای اعتلای فکری جامعه کشیده‌اند پاسخ بدهیم. امیدوارم که ما همیشه مثل امروز قدردان وجود مبارک ایشان باشیم در همه عرصه‌هایی که از این به بعد در مسائل فرهنگی، ایشان وارد خواهند شد.

برادران عزیز و خواهران محترم، همه این خدمات در پرتو هدیه بزرگی بود که این انقلاب به ملت ما ارزانی داشت و آن آزادی بود. آزادی اندیشه نعمتی است که باعث پویایی و روشنی افکار بشر می‌شود و شاید این کشور و این مملکت در طول تاریخ به یاد نداشته باشد چنین روزگار منوری که از آزادی اندیشه این گونه برخوردار بوده باشد. آزادی برای یک جامعه با همه ثمراتی که دارد یا همه فوایدی که دارد باعث اعتلای فکری بشر می‌شود، ولی باید بدانیم که آزادی بستر است. وسیله‌ایست برای یک هدف متعالی و آن پرورش و تربیت انسانهای بزرگ، با اندیشه‌های بلند می‌باشد. تربیت افکار متعالی است. یک کشور با آزادی فکر و اندیشه می‌تواند بستری بسیار سالم برای پرورش افکار داشته باشد و می‌تواند آزادی را به نحوی استفاده کند که نسل جوان به جای علو فکری به ورطه تاریکی اندیشه بیفتد. این علمای ما، این متفکرین ما، این اهل قلم و هنرمندان ما هستند که می‌توانند بستری سالم برای ترقی و تکامل فکری یک جامعه را تمهید کنند.

اگر شما به تاریخ غرب نگاه بکنید. غرب که از سالیان دراز آزاد زیست، می‌بینید آن افکار بزرگی که در اندیشه‌های متفکرانشان بروز کرده همیشه زمانی بوده که متفکر، خودش را از زندگی متعارف غرب کنار کشانده. شما زندگی دکارت، کانت، نیچه، هگل، هایدگر را مطالعه کنید. ببینید وقتی اینها دارای افکار بلندی شدند که مدتی خودشان را از عرصه زندگی متعارف دور کردند. از عالم کثرات و زرق و برق زندگی غرب کنار کشانند تا بتوانند آن افکار عالی را به مردم عرضه کنند. اگر شما می‌بینید هایدگر می‌گوید: رسیدن و وصول به حاق حقیقت وقتی برای انسان صورت می‌پذیرد که انسان خودش را با فکر و اندیشه مرگ مواجه کند، این سخنی نیست که در یک زندگی متعارف بدست آمده باشد. زندگی متعارف غرب سرتاسر غربت از تفکر نسبت به مرگ هست. این اندیشه‌های

جمهوری اسلامی داشته‌اند، بعد از شهادت مرحوم مطهری، وقتی از ایشان پرسیده شد که آیا پیامی دارید؟ با این مقدمه که بنده چه قابل هستم برای پیام، این جمله را گفتند که «چهره اسلام زیباست، کاری نکنیم که این چهره زشت شود.»

جناب آقای خاتمی از جمله شخصیت‌هایی هستند که در زبان‌شان دادن چهره زیبای اسلام که خود هنری بزرگ هست سنگ تمام نهادند.

افتخار بر همه ما که دوستی مثل جناب آقای خاتمی را داشته و داریم، افتخار بر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که یک دهه از عمر خودش را چهره عزیز و درخشانی مثل ایشان را به عنوان وزیر داشت و افتخار بر اسلام و جمهوری اسلامی که شخصیت‌هایی را عرضه کرده که هنر انسان بودن را نشان داده‌اند. خم که از دریا در او راهی بود

پیش او جیحونها زانو زند
چهره‌ عزیزی که معنویت او، صفای او، همواره ما را به یاد خداوند متعال، به یاد زیباییها و معنویت اسلامی می‌انداخت.
والسلام علیکم ورحمة...

دکتر علی لاریجانی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

سلام و درود خداوند تبارک و تعالی بر پیامبران و اولیای عظیم‌الشان و سلام بر شهدای راه فضیلت و آزادی و درود بر شما اهل معرفت.

زمان به پایان رسیده و من قصد تصدیع اوقات شریف شما را ندارم از مطالب گوهریار شما اهل معرفت و مخصوصاً برادر فاضل و بزرگوارمان جناب آقای خاتمی بهره‌مند شدیم.

برادر عزیزمان جناب آقای دکتر خاتمی چهره آشنایی در عرصه فرهنگ کشور است و به تحقیق می‌توان گفت ایشان بنیانگذار وزارت ارشاد اسلامی در جمهوری اسلامی است. غنای فرهنگی کشور که در زمان وزارت ایشان به این سطح رسید از ثمرات کار ارزشمند این روحانی فرزانه و دانشمند عزیز می‌باشد و هر قدر که قدران خدمات ایشان باشیم، شاید نتوانیم